

RIKSDAGENS SVAR 130/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om sociala företag och vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om sociala företag och vissa lagar som har samband med den (RP 132/2003 rd).

Beredning i utskott

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (AjUB 9/2003 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att det ordnas effektiv information, vägledning och utbildning om lagstiftningen om sociala företag på det sätt som verkställigheten kräver.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen följer upp och utvärderar

- hur lagstiftningen om sociala företag fungerar och om den genererar socialt företagande i vårt land,

- hur företagstjänster och finansiering ordnas för sociala företag,

- om avgränsningen av målgruppen till handikappade och långtidsarbetslösa bör ses över i något hänseende, och

- om stöden till sociala företag snedvrider konkurrensen, samt

lämnar en redogörelse om resultaten av uppföljningen till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet i början av 2006.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om sociala företag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte och definitioner

Sociala företag enligt denna lag erbjuder i synnerhet handikappade och långtidsarbetslösa arbetsmöjligheter.

I denna lag avses med

1) *handikappade arbetssökande* arbetstagare vilkas möjligheter att få ett lämpligt arbete, att bevara sitt arbete eller att avancera i det har minskat betydligt på grund av en på behörigt sätt konstaterad skada, sjukdom eller funktionsnedsättning,

2) *långtidsarbetslösa* arbetstagare som innan anställningsförhållandet började har varit arbetslös arbetssökande enligt 1 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) eller 7 kap. 6 § 1 mom. 1 och 2 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

2 §

Socialt företag och rätten att använda namnet socialt företag

Ett socialt företag är en näringsidkare som är registrerad i registret över sociala företag.

Endast den som avses i 1 mom. har rätt att i samband med sin näringsverksamhet använda namnet socialt företag.

3 §

Stödjande av sociala företag

Arbetskraftsmyndigheten kan inom ramen för statsbudgeten bevilja stöd för grundande av sociala företag och för stabiliserande av deras verksamhet, om det uttryckliga målet med näringsverksamheten i det sociala företaget är att sysselsätta personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden. Stöd kan beviljas också andra sammanslutningar eller stiftelser för främjande och utvecklande av social företagsverksamhet som avses i denna lag. Närmare bestämmelser om stödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Angående sysselsättningsstöd som beviljas sociala företag föreskrivs i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Bestämmelser om sammansatt stöd ingår i nämnda lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

4 §

Registrering i registret över sociala företag

I registret över sociala företag registreras på ansökan sådana i 3 § handelsregisterlagen

(129/1979) avsedda sammanslutningar och stiftelser som idkar näring samt andra näringsidkare

1) som införts i handelsregistret i enlighet med ovan nämnda lag,

2) som producerar nyttigheter enligt företagsekonomiska principer,

3) av vars anställda arbetstagare minst 30 procent är handikappade eller sammanlagt minst 30 procent handikappade och långtidsarbetslösa (*andel sysselsatta*), och

4) som till alla sina anställda arbetstagare, oberoende av dessas produktivitet, betalar lön på basis av full arbetsförmåga enligt det kollektivavtal som tillämpas i branschen i fråga, eller, om ett sådant kollektivavtal inte finns, betalar gängse och skälig lön för arbetet i fråga.

Registreringen förutsätter att den som ansöker om sådan dessutom uppfyller följande villkor:

1) näringsidkaren har inte i sin affärsverksamhet i väsentlig grad förfarit i strid med lag eller god affärssed,

2) näringsidkaren har inte obetalda skatter, socialskyddsavgifter eller andra avgifter till staten och inte heller obetalda pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremier.

I registret över sociala företag införs separat de registrerade i fråga om vilka det uttryckliga målet med näringsverksamheten är att sysselsätta personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

5 §

Andelen sysselsatta

Till andelen sysselsatta räknas handikappade och långtidsarbetslösa den tid för vilken sysselsättningsstöd eller sammansatt stöd betalas för den handikappades eller långtidsarbetslösas lönekostnader.

Vid beräkningen av andelen sysselsatta jämföras med handikappade sådana handikappade i verksamhet i sysselsättningssyfte för handikappade enligt 27 d § 3 mom. socialvårdslagen (710/1982) som arbetskraftsbyrån anvisar arbe-

te och för vilkas sysselsättande kommunen betalar stöd till arbetsgivaren.

En handikappad eller långtidsarbetslös som arbetskraftsbyrån anvisar arbete, och för vars lönekostnader inte betalas sysselsättningsstöd eller sammansatt stöd, räknas till andelen sysselsatta den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala lön till den handikappade, den långtidsarbetslösa dock högst ett år.

En handikappad som arbetskraftsbyrån anvisar arbete och för vars sysselsättande arbetsgivaren har fått stöd av kommunen på den grund som avses i 2 mom., jämställs när stödet har tagit slut vid beräkningen av andelen sysselsatta med en handikappad som arbetskraftsbyrån anvisar arbete den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala lön till den handikappade.

Andelen sysselsatta skall alltid inkludera i 1 eller 3 mom. avsedda arbetstagare. Vid beräkningen av andelen sysselsatta beaktas de arbetstagare vilkas ordinarie arbetstid är mer än 75 procent av maximiarbetstiden i branschen. I fråga om handikappade räknas till andelen sysselsatta dock de arbetstagare vilkas ordinarie arbetstid är minst 50 procent av maximiarbetstiden i branschen.

6 §

Registret över sociala företag och uppgifter som skall införas i det

Registret över sociala företag är ett av arbetsministeriet separat fört arbetsgivarregister i enlighet med 4 § 2 mom. lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (1058/2002).

I registret kan i form av sådana i 4 § 2 mom. 2 punkten i sagda lag avsedda beskrivningar av en arbetsgivarkund införas också sådana uppgifter som förutsatts för verkställigheten av denna lag, vilka inte har införts i informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning med tanke på de tjänster för arbetsgivare som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice och vilka inte är personuppgifter.

I registret kan i form av en i 4 § 2 mom. 5 punkten lagen om ett informationssystem för

arbetsförvaltningens kundbetjäning avsedd uppgift införas identifieringsuppgifter, däribland personbeteckningen, om en i 5 § 2 och 4 mom. avsedd handikappad samt uppgifter om stöd som kommunen beviljat och betalat för sysselsättandet av den handikappade.

7 §

Avförande ur registret över sociala företag

Ur registret avförs en registrerad

- 1) som begär detta,
- 2) när andelen sysselsatta som är anställda hos den registrerade har sjunkit under den ovan föreskrivna andelen sysselsatta, och den registrerade inte inom sex månader har anställt handikappade eller långtidsarbetslösa så att villkoret på nytt uppfylls, eller
- 3) som inte uppfyller övriga villkor för införande i registret.

Ur registret avförs alltid en registrerad som har fått eller försökt få offentligt stöd utan grund

- 1) genom att vid ansökan om stöd lämna oriktiga uppgifter på någon väsentlig punkt,
- 2) genom att förtiga omständigheter som i väsentlig grad inverkar på beviljandet eller utbetalningen av stödet, eller
- 3) genom att vägra tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat material som behövs för utbetalningen eller övervakningen av stödet eller genom att vägra att i behövlig mån bistå vid granskning.

8 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Den som ansöker om registrering skall på det sätt som arbetsministeriet bestämmer till ministeriet lämna uppgifter om uppfyllandet av villkoren enligt 4 och 5 § samt andra uppgifter som behövs för förandet av registret.

Den registrerade skall omedelbart underrätta arbetsministeriet om förändringar i de uppgifter som avses i 1 mom.

Statliga myndigheter samt myndigheter inom kommuner och andra offentlighetsrättsliga sam-

fund, försäkrings- och pensionsanstalter samt pensionsstiftelser är skyldiga att avgiftsfritt lämna arbetsministeriet uppgifter som behövs vid verkställigheten av denna lag.

9 §

Beslut om registeranteckning

Arbetsministeriet skall ge skriftligt beslut om förvägran av registrering och om avförande ur registret. Den registrerade skall ges tillfälle att bli hörd innan ett avförande ur registret sker.

I beslut om förvägran av registrering och om avförande ur registret får den som saken gäller söka ändring genom besvär i enlighet med bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Arbetsministeriets beslut skall oberoende av ändringssökande följas tills ärendet har avgjorts genom ett laga kraft vunnet beslut eller besvärsmyndigheten bestämmer något annat med stöd av 32 § förvaltningsprocesslagen.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

11 §

Övergångsbestämmelser

Till andelen sysselsatta räknas 2004—2007 utöver handikappade och långtidsarbetslösa också de övriga sysselsatta för vilkas lönekostnader betalas sammansatt stöd i form av sådant försök med sammansatt stöd som avses i 7 kap. 11 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Lag

om ändring av 7 kap. 3 och 11 § lagen om offentlig arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 2002 om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) 7 kap. 3 § 3 mom. samt
fogas till 7 kap. 3 § ett nytt 5 mom. och till 11 kap. ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. som följer:

7 kap.

**Främjande av sysselsättning med hjälp av
sysselsättningsanslag**

3 §

*Förutsättningar som gäller anställningsförhål-
landet i fråga om sysselsättningsstöd*

Arbetsgivaren får inte placera en sådan sys-
selsatt för vilkens anställning beviljats syssel-
sättningsstöd i uppgifter hos någon annan anord-
nare av arbete. Genom förordning av statsrådet
kan dock bestämmas om rätten i fråga om en
kommun, förening och stiftelse samt ett i lagen
om sociala företag (/2003) avsett socialt före-
tag att placera sysselsatta i uppgifter hos någon
annan anordnare av arbete och om villkoren för
sådan vidareplacering.

Sysselsättningsstöd kan med avvikelse från
4 mom. på grundval av ett arbetsavtal för viss tid
beviljas ett socialt företag som avses i lagen om
sociala företag för sysselsättande av en handi-

kappad, långtidsarbetslös eller i 7 kap. 6 §
1 mom. 1 och 2 punkten lagen om utkomstskydd
för arbetslösa avsedd arbetslös.

11 §

Stödets varaktighet

Med avvikelse från 1 mom. kan sysselsätt-
ningsstöd beviljas sociala företag som avses i la-
gen om sociala företag

1) för 36 månader i sänder per person, om den
som sysselsätts är handikappad, och

2) för 24 månader i sänder per person, om den
som sysselsätts är långtidsarbetslös eller sådan
arbetslös som avses i 7 kap. 6 § 1 mom. 1 och
2 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslö-
sa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-
sätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 9 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 9 kap. 7 §
3 mom. som följer:

9 kap.

Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet

7 §

Arbetsmarknadsstödet varaktighet

— — — — —
Det kan bestämmas att sammansatt stöd skall betalas till arbetsgivaren för högst 24 månader per person. Till sociala företag som avses i lagen om sociala företag (/2003) kan sammansatt stöd betalas för 24 månader per person, om det sociala företaget sysselsätter en i sagda lag avsedd handikappad eller långtidsarbetslös. Kombinerat med sysselsättningsstödet kan det dock bestämmas att arbetsmarknadsstödet skall

betalas till arbetsgivaren för högst 12 månader per person. Genom förordning av statsrådet kan för främjande av sysselsättandet av handikappade en längre maximitid än 12 månader föreskrivas. Maximitiderna börjar räknas från början när en person

1) efter att arbetsvillkoret uppfyllts och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd, eller

2) efter arbete för vilket sammansatt stöd betalts fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 500 dagar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 16 december 2003
